

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0415U003329

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 21-05-2015

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гижко Лілія Володимирівна

2. Gyzhko Liliya

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 11.00.01

Назва наукової спеціальності: Фізична географія, геофізика і геохімія ландшафтів

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 30-04-2015

Спеціальність за освітою: 11.00.01

Місце роботи здобувача: Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова. Наукова частина

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: 65082. м. Одеса, вул. Дворянська, 2

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 41.051.03

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова.

Наукова частина

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: 65082. м. Одеса, вул. Дворянська, 2

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 37.25.39

Тема дисертації:

1. Фізико-географічні закономірності формування лиманів "Тузлівської групи" на північно-західному узбережжі Чорного моря.

2. Physical-Geographical Peculiarities of "tuzla group" Limans along North-Western Coasts of the Black Sea

Реферат:

1. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата географічних наук за спеціальністю 11.00.01 - фізична географія, геофізика і геохімія ландшафту. Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, Одеса, 2015. Дисертація присвячена встановленню закономірностей будови і особливостей формування унікальних природних комплексів "Тузлівських лиманів" на північно-західному узбережжі Чорного моря. Останніми роками зміни соціально-економічного становища в Україні та посилення антропогенного тиску призвели до необхідності нових досліджень приморських лиманів на північно-західному узбережжі Чорного моря. Вперше актуальним стало комплексне дослідження лиманів, у генетичній сукупності з річками, що впадають в лимани, з режимом розвитку берегів, природними особливостями морської води та дна. Цілеспрямована систематизація та застосування ретроспективного аналізу матеріалів попередніх публікацій та географічних карт дозволило прослідкувати зміст та напрямок досліджень лиманів протягом минулих 200 років. Майже

100 років панували медико-рекреаційні дослідження до початку XX століття, а в XX столітті панували біолого-іхтіологічні та гідролого-меліоративні дослідження. Тільки на початку XXI століття виникла необхідність комплексних фізико-географічних досліджень. Відтак, визначилася актуальність роботи, формулювання мети та завдань для досягнення мети, об'єкт та предмет роботи, її теоретичне та практичне значення. Стало ясно, що потрібна нова методика, нові підходи та новий фактичний матеріал. Для дослідження акваторії лиманів була розроблена фізико-географічна методика зйомки лиманів в масштабах 1:100000-1:50000, 1:25000, 1:10000. На кожній лімнологічній станції треба виміряти глибину, прозорість, каламутність води, температуру, солоність, щільність, Сорг, первинну продукцію, склад донних осадків, основні метали, феноли. У відповідному масштабі будуються карти, причому для поверхні та придонного шару води. Саме в такому вигляді карти різних років зйомок можна співставляти. Пересипи лиманів дуже рухливі, несталі, регулюють водний режим лиманів і не допускають впливу на море річок, що впадають в лимани. Сучасне довготермінове здійснення рівня Чорного моря становить 2-6 мм/рік, що підсилює рухливість і деструктивну морфодинаміку пересипів. Такий вплив обумовлює особливо уважне ставлення до природних систем пересипів під час різних видів господарського засвоєння. Були складені карти горизонтального і вертикального розподілу кожної з виміряних величин. Увесь зміст дисертації нами розглянутий як цілеспрямована вибірка інформації з наукових монографій, збірників доповідей конференцій, наукових праць, статей в періодичних виданнях, з картографічних джерел, науковотехнічних звітів, проектних розробок. Отримані результати можуть бути використані при організації території та акваторій лиманів на лиманному типі узбережжя, обґрунтуванні різних видів природокористування, проектуванні будівництва та експлуатації різних споруд, комунікацій, чинників збереження якості води та лікувальних властивостей ропи та донних мулів. Відповідно до закономірностей розвитку берегової зони вперше виділено морфологічні елементи горизонтального і вертикального закладення. Виділення починалося з елементарних морфологічних комплексів горизонтального залягання -фацій (рядів фацій) і їх поєднань за принципом ускладнення структури; подурочища, урочища, місцевості.

2. Dissertation submitted to obtain the scientific degree of Candidate of Geographical Sciences in the specialization 11.00.01 - Physical Geography, Geophysics and Geochemical of Landscape. Odessa, National Mechnikovs University of Odessa, Ukraine, 2015. The PhD-thesis is devoted to the identification and assessment of physico-geographical patterns and the development of coastal limans "tuzlovskaya group" on the North-western coast of the Black Sea. The author worked on this subject during the period 2006-2014 pp. Dissertation materials systematized, and the analysis carried out about the content and sequence of the study of limans as a source of natural resources for the whole time of the Sea development. The results of the physical-geographical conditions research of the limans were received. It is necessary for the understanding of their natural structure, acting factors, and based on this detected regularities of the natural evolution of the limans under the influence of Holocene transgression of the Black Sea. On the dissertation, on base of physico-geographic survey of limans, datum were received on the composition of the structure of their water mass under the influence of climatic factors, water exchange with the Sea, bottom and aquatory. At the same time, revealed regularities of development of limanic sandbars as integral parts of the limanic system and the general regularities of the morphology and dynamics of sandbars. The main attention was paid to the modern degradation of sandbars, reduction of the power load, push on the limanic sediment layer, the valuation role of wave and aeolian as a components of the natural limanic system evolution. The interaction between individual elements of limanic natural system was installed and evaluated as the current genetic population of rivers, limans, their bottom and beach-barriers with the participation of the surrounding Sea. The author performed physical-geographical analysis of individual natural characteristics of several limans and evaluated their properties. Maps of the main natural components of the researched limans (bottom depth, relief, suspended sediment content, turbidity, composition of bottom sediments, temperature, salinity, water density, and others) were carried out for optimizing resource usage and minimize the negative effects for the coastal nature. Modern method of researches was utilized for developing a database "Tuzla group of limans" for these. The concept was developed for construction of database for limanic nature on the North-Western coast of the Black Sea. That was based on information from scientific publications, maps and

performed by the author's personal research. According to evolution peculiarities of the coastal zone, firstly distinguished morphological vertical and horizontal elements of relief. Separation was began with element morphological complexes on horizontal shore surfaces. Its represented facies (series of facies) and its associations according to principles of structure of geographical rank.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вихованець Галина Володимирівна
2. Vykhovanets G.V/

Кваліфікація: д.геогр.н., 11.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Берлінський Микола Анатолійович
2. Берлінський Микола Анатолійович

Кваліфікація: д.геогр.н., 11.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лаврик Олександр Дмитрович

2. Лаврик Олександр Дмитрович

Кваліфікація: к.геогр.н., 11.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Топчієв Олександр Григорович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Топчієв Олександр Григорович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.